

מסורת הש"ס

6) ימות דף ק"ב: (ג) 5) 5)
7) אמר אסוקי ויהי קר ה"י
8) ויבא ויבא נאמר דף
9) כח ע"ג, א) ספחים
10) ויבא ויבא נאמר דף
11) ספחים ק"ט: (ג) ספחים
12) ספחים ק"ט: (ג) ספחים
13) ספחים ק"ט: (ג) ספחים
14) ספחים ק"ט: (ג) ספחים
15) ספחים ק"ט: (ג) ספחים
16) ספחים ק"ט: (ג) ספחים
17) ספחים ק"ט: (ג) ספחים
18) ספחים ק"ט: (ג) ספחים
19) ספחים ק"ט: (ג) ספחים
20) ספחים ק"ט: (ג) ספחים

לולב הגזול פרק שלישי סוכה

לט.

עין משפט רב מצוה

אבל אפניו מצוה אברך. כי האזי גוונא אמרי' גבי מגילה פ' הקורא
אלה המגילה עומד (מגילה דף כא): וכן מן פרק זה סימן
(מגה נא): יש טעון ברכה לפניו ואין טעון ברכה לאחריו ומפרש בגמ'

אבל אפניו מצוה אברך. כי האזי גוונא אמרי' גבי מגילה פ' הקורא
אלה המגילה עומד (מגילה דף כא): וכן מן פרק זה סימן
(מגה נא): יש טעון ברכה לפניו ואין טעון ברכה לאחריו ומפרש בגמ'
לאחריו ריחמי הוה מני למימר לאחריי הלל ומגילה במקום שנהגו שלא
לברך לאחריו אלא ריחמי פסוקא ליה
וכמו כן הוה מני למימר מצות טובא
בגון צליית וסופר וסוכה וילוב לאחרי
דפי ר"ת דאין מצרכין לשמור חוקין
אלא אחפילין לחווייהו דוקא כשמסקלן
משום לילה וכמאן דלמך לילה לאו זמן
תפילין הוא':

רבינו הנגאל

וכן לא יאמר יוא שמיא
רבה והדר מבורך. אמר
ליה רב ספרא משה
שפיר קאמרת, אלא מהוה
בתרויהווא כאב ויהתם, דרוא
מלחא דרא, ודאמרי מלחא
ליה לן בה, בתני' מקום
שנהגו לכפול יבסול, ונא
רבי כופל בה דבריהם.
ר' אליעזר בן פרטא,
מוסיף, ואוקימנא מוסף
לכפול, מאוך כולן מוסף.
לברך אחרי יוכר, הכל
כמנהג הפירוש. ואמרינא
אביי לא שנו אלא לאחריו,
אבל לפניו מצוה, דריקיא
לן כל הברכות כולן מברך
עליהן עובר לעשייתן, פ'
דברכות וירחן ואמרינא
ירחן הכהן ויבשר את
הכשי, לכומר רחן ואמרינא
דריקיא את הכשי.
פירקא הליקא לולב
מחברו שבביעית גוונן
אין אחרוב כמנהג רבי,
לא רצה לתת לו אתרוב
במנהגו, מבליע לו דמי
אתרוב כולב, פ' אע"ה
שהוה הלולב זה והאתרוב
זה (וניתן לו שני זווים
כולב, ולוקח אתרוב
בגוונן, כי שביעית לחת דמי
פירות שבביעית לעם הארץ
אסור, והאתרוב שהוא פרי
אסור בהנאה, אבל הלולב
הייחוס, אסור כי אין בו
איסור, [מ'ן] הארץ ויתר
לקמן שהוא אסור, [א]לא
משום דהוא לולב בן שנה
ששיי שבגס שבביעית.
הנטיא אין מוסרין פירות
שבביעית לעם הארץ ויתר
משום שלש סעודות, ואם
מסר אסור לו פירות הללו
מחולקין בו, פ' מו"ג
סעודות כדי מונו ליום
אחר ואפילו לשבת.

עובר לעשייתן, מטעם זה עריך
לברך אלוהב קודם שיעלנו
דאי לאחר שנטעו מדאגביה נפק זבי
כדלמרי' בסוף פירקין (דף מב), ומייהו
לא מסתבר כלל דהיחך יבך עליו והוא
מונח בכלי הא אמר בהקומן רבה (מנחות
לה: ואם) תפילין מאימתי מברך ועליו
משעת הנחה עד שעת קשירה וכו'
שעה שאין המצוה מומנת כידו לעשות
לא מוסתבר כלל לברך עליו ושמה
משתחיל לטעול לולב קודם שיעול
האתרוב מברך והיינו עובר לעשייתן
שמעכתיס זה אלא וזי נמי לאחר
שנטעל שיהיה אלא שחופך אחד מהן
כדלמרי' בסוף פירקין (דף מב),
כשהפכו דאין יוצא במצוה אלא דרך
גדילתן כדלמרי' פק' והיינו עובר לעשייתן
(לקמן מה:): ומלכתיס עדין שטעם עומדים
ואפי' נקטת להו בדרך גדילתן אפטר
שתביעין שלא נלאת זו עד אחר ברכה
דלע"ג דלמרי' בסוף ראוהו ב"ד ר"ה
למנוח: דלמנוח אינן לריכין כוונת בעל
כרחו לא נפיק והא דלא משיי הכא
בסוף פירקין (דף מב), דמייירי בלדס
שאיתו בקי שחולך אלא בקי ללמוד אי
נמי משום דלא גמרה מצוה עד אחר

ניעו דמהאי טעמא נמי מצרכין
מלוותו עד אחר יגוב כדלמרי' פ"ק דסוטה
ניגוז ידים ומייהו לא דמי כולי האי
דיענוע ע"ה ויבאו אמת הוא
לדבתיך דנפק
דמי מוכר כדמוכח פ"ק דפסחים (דף
לולב לעלמו דקמיני נטלו ללאת
הכי ללאת יאז בו מינעי ל' ומשיי משום
למרי' דבעי ניעונו מברך ועוד כדלמרי'
ולולבו בידו קורא ק"ש ולולבו בידו
בירושלמי דברכות פרק הרואה גבי
והיינו טעמא לפי שהמצוה מושגת כל
עיקר מצוה והתם ביר' פליגי מצוה
ה'רובקא א"רבי בהביעית, פירש
דאשכחן בדוכתי טובא דקרי ליה חכירו
מעברין (וירחינן נב: וסע) האומר לחכירו
שאל (דף ק"ג) לא יבשר אדם חכירו
וליתוב א"ר דמי האחרוב בהריא, מ"ט
דמקת שבביעית פ"ו (מ"ג) לא יהא
למכלה אמר רחמנא ולא לנקט
האחין מלקטין ואחד מוכר על ידי
אתרא כל עשה וסוחרי שבביעית דמן
בטרפו' ולא כשפקים ולא כרמשי'
לא חסרין שאל (מ"ה) שיש להן שבביעית
לזמן ולא לזמן ולא לזמן ולא לזמן
לזמן ולא לזמן ולא לזמן ולא לזמן
לזמן ולא לזמן ולא לזמן ולא לזמן

משה שפיר קאמרת אלא התם והכא
מילתא היא ולית לן בה) אמר רבא לא לימא
איניש יהא שמויה רבא והדר מברך אלא
יהא שמויה רבא מברך בהרדי א"ל רב ספרא
מושה שפיר קאמרת אלא התם והכא
"אסוקי מילתא הוא ולית לן בה: מקום שנהגו
לכפול:" תנא רבי כופל בהויה רבי
אלעזר בן פרטא מוסרין רבי דבריה מאי מוסרין
אמר אביי מוסרין לכפול מאוך ולמטה:
לברך יברך: אמר אביי ל"ש אלא לאחריו
אבל לפניו מצוה לברך דאמר רב יהודה
אמר שמואל "כל המצות כולן מברך עליהן
עובר לעשייתן ומאי משמע דהאי עובר
לישנא דאקדומי הוא דאמר רב נחמן בר
יצחק דכתיב 'וירחן אחימעין דרך הכהן
ויעבור את הכושי אביי אמר מהכא : והוא
עבר לפניהם ואיכביית אימא מהכא ויעבור
מלכס לפניהם וה' בראשם: בתני' ה'לוקח
לולב מחכירו בשביעית גוונן לו אתרוב
במחנה לפי שאין רשאי ללוקחו בשביעית:
ג' "לא רצה ליתן לו במחנה מהו אמר רב
הונוא דמבליע ליה דמי אתרוב בלולב וליתוב
ליה בהריא ה'לפי שאין מוסרין דמי פירות
שבביעית לעם הארץ דתניא אין מוסרין דמי
פירות שבביעית לעם הארץ ויתר ממוזן שלש
סעודות ואם מסר יאמר הרי מצוה הללו
יהו מחולקין על פירות שיש ב' בתוך ביתי
ובא

ניעו דמהאי טעמא נמי מצרכין
מלוותו עד אחר יגוב כדלמרי' פ"ק דסוטה
ניגוז ידים ומייהו לא דמי כולי האי
דיענוע ע"ה ויבאו אמת הוא
לדבתיך דנפק
דמי מוכר כדמוכח פ"ק דפסחים (דף
לולב לעלמו דקמיני נטלו ללאת
הכי ללאת יאז בו מינעי ל' ומשיי משום
למרי' דבעי ניעונו מברך ועוד כדלמרי'
ולולבו בידו קורא ק"ש ולולבו בידו
בירושלמי דברכות פרק הרואה גבי
והיינו טעמא לפי שהמצוה מושגת כל
עיקר מצוה והתם ביר' פליגי מצוה
ה'רובקא א"רבי בהביעית, פירש
דאשכחן בדוכתי טובא דקרי ליה חכירו
מעברין (וירחינן נב: וסע) האומר לחכירו
שאל (דף ק"ג) לא יבשר אדם חכירו
וליתוב א"ר דמי האחרוב בהריא, מ"ט
דמקת שבביעית פ"ו (מ"ג) לא יהא
למכלה אמר רחמנא ולא לנקט
האחין מלקטין ואחד מוכר על ידי
אתרא כל עשה וסוחרי שבביעית דמן
בטרפו' ולא כשפקים ולא כרמשי'
לא חסרין שאל (מ"ה) שיש להן שבביעית
לזמן ולא לזמן ולא לזמן ולא לזמן
לזמן ולא לזמן ולא לזמן ולא לזמן

ניעו דמהאי טעמא נמי מצרכין
מלוותו עד אחר יגוב כדלמרי' פ"ק דסוטה
ניגוז ידים ומייהו לא דמי כולי האי
דיענוע ע"ה ויבאו אמת הוא
לדבתיך דנפק
דמי מוכר כדמוכח פ"ק דפסחים (דף
לולב לעלמו דקמיני נטלו ללאת
הכי ללאת יאז בו מינעי ל' ומשיי משום
למרי' דבעי ניעונו מברך ועוד כדלמרי'
ולולבו בידו קורא ק"ש ולולבו בידו
בירושלמי דברכות פרק הרואה גבי
והיינו טעמא לפי שהמצוה מושגת כל
עיקר מצוה והתם ביר' פליגי מצוה
ה'רובקא א"רבי בהביעית, פירש
דאשכחן בדוכתי טובא דקרי ליה חכירו
מעברין (וירחינן נב: וסע) האומר לחכירו
שאל (דף ק"ג) לא יבשר אדם חכירו
וליתוב א"ר דמי האחרוב בהריא, מ"ט
דמקת שבביעית פ"ו (מ"ג) לא יהא
למכלה אמר רחמנא ולא לנקט
האחין מלקטין ואחד מוכר על ידי
אתרא כל עשה וסוחרי שבביעית דמן
בטרפו' ולא כשפקים ולא כרמשי'
לא חסרין שאל (מ"ה) שיש להן שבביעית
לזמן ולא לזמן ולא לזמן ולא לזמן
לזמן ולא לזמן ולא לזמן ולא לזמן

יורת בסוון שלש סעודות, משמע שיש
בהם שתי סעודות והא דתמן פ"ו דמעיילא
הנא לי אתרוב נאחא ונאחא רמון התם
מעות הלוי מחולקין על פירות שיש
ולמאן דאשר קשה מה מועיל כאן ו"ל
במה עמאה ועבדים וקרקעות נמער
שאל (דף ק"ג) לא יבשר אדם חכירו
וליתוב א"ר דמי האחרוב בהריא, מ"ט
דמקת שבביעית פ"ו (מ"ג) לא יהא
למכלה אמר רחמנא ולא לנקט
האחין מלקטין ואחד מוכר על ידי
אתרא כל עשה וסוחרי שבביעית דמן
בטרפו' ולא כשפקים ולא כרמשי'
לא חסרין שאל (מ"ה) שיש להן שבביעית
לזמן ולא לזמן ולא לזמן ולא לזמן
לזמן ולא לזמן ולא לזמן ולא לזמן

חורה אור השלם

- 1. ויהי מה ארץ ואמר
2. ויהי מה ארץ ואמר
3. ויהי מה ארץ ואמר
4. ויהי מה ארץ ואמר
5. ויהי מה ארץ ואמר
6. ויהי מה ארץ ואמר
7. ויהי מה ארץ ואמר
8. ויהי מה ארץ ואמר
9. ויהי מה ארץ ואמר
10. ויהי מה ארץ ואמר

הגדות הב"ה

תנ"ך ר"ה מהות וס'
לעם הארץ זה חלה לליל
ותחת וס' מתקן:

גליון הש"ס

תנ"ך ר"ה מהות וס'
לעם הארץ זה חלה לליל
ותחת וס' מתקן:

מוסף רש"י

משה, לומר רבינו
משה נדון: (שבח ק"א)
1: ניקול דמשה קא
מסתעב (ביצה ר"ח: א:
תלמוד תוס: וחו"ג ע"ג:
כופל בה דבריה, ע"ג
היה טעם גוון מברך
הכא וכלמס (ספחים ק"ט:
יעבור מלכת לפניהם,
יקדים לין כלש (ספחים
1: ה'לוקח לולב
מחברו שבביעית, לולב
לוקח אדם שבביעית לעם
הארץ, משום דתם שבת
סמכתא שבביעית היא וכל
האינתיס הולכין אחר משום
תן מחמתו, ולחתי א"י
רשאי לוקח שבביעית א"י
דמשה שבביעית משום
דאתרוב מה לוקטת הליק
ופירות שבביעית היא
מוסרין דמי פירות שבביעית
לעם הארץ, שטעם תוס
סמכתא א"י מועיל מונו
הביעית כמלה למה
שכחה (בבב"ב ק"א):